

Ankenævnet for Forsikring

Den 1. maj 2024 blev i sag nr. 101230:

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

mod

PFA Pension
Marina Park
Sundkrogsgade 4
2100 København Ø

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har pensionsordning. Han har i et bilag til klageskema af 22/2 2024 til nævnet bl.a. anført:

"For lille udbetaling på min livrente opsparing

Klagen omhandler: Jeg får for lille årlig (og dermed månedlig) udbetaling fra min livrente opsparing i PFA. Dette indebærer, at jeg aldrig vil kunne få hele min opsparede pension udbetalt, før jeg dør! Jeg kan så at sige aldrig 'vinde' over selskabet. De kan, og vil, blot skrue på flere parametre, hvilket jeg her vil redegøre for, som så gør at udbetalingen holdes kunstigt lavt.

Indledende fakta:

Jeg hedder ..., født [i 1950'erne], er altså nu ca. ... år. Været på arbejdsmarkedet fra jeg var ... år i ... Har været på pension nu i ca. 6 år. Altid ansat i ...

Efter indførelse af arbejdsmarkedspensioner, var vi i ... i pensionsselskabet Bankpension i årtier. Det blev fusioneret/overtaget af PFA, jeg tror for ca. 8-10 år siden.

Jeg påbegyndte udbetaling fra min livrente pr. 01.07.2019, i en alder af ... år. Om ikke så længe har jeg altså fået udbetalinger i 5 år. Hvad angår investeringer, så har jeg valgt at være placeret i 100 % aktier/højrisiko. Dvs. jeg er i markedsrisiko. Det er efter min mening der man opnår det bedste afkast over tid, hvilket jo har vist sig.

Min opsparing i livrente på udvalgte datoer:

31.12.2018:	2.240.476
31.12.2019:	2.329.621
22.02.2024:	2.285.919

Nuværende udbetaling pr. måned for 2024: 12.652

Allerede her kan man jo se at det går galt: På trods af jeg nu snart har fået udbetalinger i 5 år fra min livrente, så har opsparingen praktisk taget samme værdi! = PFA udbetaler for lidt = jeg får aldrig nogensinde udbetalt mine penge – jeg kommer aldrig til at kunne 'vinde' over selskabet.

Efterfølgende redegøres for de væsentlige elementer PFA skruer på.

Hvad indgår når udbetalingen skal beregnes

I al væsentlighed indgår:

- Opsparingens værdi
- Amortisering: forventet antal år, opsparingen skal udbetales over
- Forventet forrentning/afkast

Opsparingens værdi

Ikke kommentarer til som sådan: Det er jo nu engang: Primo + afkast – udbetalinger – omkostninger og PAL.

Forventet levealder

Jeg er nu ca. ... år. PFA regner med, at jeg bliver 88-89 år, har jeg fået oplyst. Restlevetid ca. ... år. Ifølge ATP, som vi jo alle er medlem af, så regner de med at en ca. ... årig bliver ca. 86 år! Restlevetid ca. ... år. Dobbelttjek selv hos ATP!

PFA's princip har jo en direkte negativ indvirkning på min udbetaling: Jo længere tid PFA sætter min restlevetid til, jo længere skal min opsparing trækkes ud – og jo mindre bliver den årlige/månedlige udbetaling derfor.

PFA burde bruge ATP's forventede levealder, der gælder for alle danskere. PFA, har ca. 1,3 millioner kunder. Med så mange personer, gælder store tals lov. Jeg har ikke set noget bevis for at den forventede levealder skulle være anderledes for 1,3 millioner danskere i PFA, end for befolkningen som helhed.

I øvrigt: Jvnf. ATP, sidste år 2023 i august måned: Danskernes levealder FALDER for andet år i træk!, med nogle måneder! – Det tager PFA heller næppe hensyn til, det har jeg ikke set eller hørt noget om i hvert fald.

Og så er det sådan, at PFA bliver ved med at justere levealderen op. Når de opdager – og det gør de jo i sagens natur – at, hov, nu blev han 70, 75, 80 osv. ja så skrues den forventede levealder op = tenderer selvfølgelig i retning af, jeg aldrig får min opsparing udbetalt, før jeg dør. Det er ikke muligt at vinde over selskabet.

Som jeg nævnte indledningsvist, så er jeg i markedsrisiko/100 % aktier med min ordning.

På et tidspunkt har jeg erfaret, at dem der i sin tid blev i det såkaldte garanterede eller gennemsnitsmiljø, at deres beregnede levealder bliver fastlåst/stiger ikke undervejs i deres udbetalingsforløb? Det er uforståeligt, og ikke noget jeg er blevet informeret om i hvert fald. Hvorfor skulle der i øvrigt være forskel i levealder, afhængigt af hvad man investerer i????

Ankenævnet for Forsikring

3.

101230

Forventet forrentning/afkast

Min ordning er som nævnt i markedsrente/risiko med 100 % placering i aktier.

Ifølge 'Rådet for afkastforventninger', som bl.a. pensionsselskaber skal følge, forventes det langsigtede afkast på den type investeringer at give i niveauet 7-9 % i årligt afkast. Dobbelt tjek selv, på rådets hjemmeside hierarki!

Men problemet er nu: Når PFA beregner de årlige udbetalinger, så tager de udgangspunkt i deres egne forventede, og noget lavere, såkaldte udbetalingsrenter. Som jo er en prognose rente, ikke det faktiske afkast på min ordning.

I mange år lå de nede på 2, 2,2, 2½ %, og lign. Efter jeg i de forgangne år har foreholdt PFA dette, så lykkedes det mig, efter lange forhandlinger, med virkning fra 2023, at få sat min udbetalingsrente op til 4,5 % – stadig langt fra det reelle afkast på min ordning = der bliver stadig for lidt udbetalt!

I øvrigt hævder PFA, at de ikke MÅ sætte udbetalingsrenten højere, end hvad der svarer til det langsigtede forventede afkast på obligationer (med visse reguleringer)???? Det har jeg meget svært ved at forstå skulle kunne passe. Hvad skulle så være pointen i, at jeg er 100 % i aktier – med forventet noget højere afkast – hvis man alligevel ikke belønnes med en højere udbetalingsrente.

Og endelig: PFA har åbenbart skævt regnskabsår, hvad angår afkast? Det viser sig, iflg. PFA, at mit afkast i perioden 01.11.2022 – 31.10.2023 var ca. 6 %? – Men som jeg kan se på 'Mit PFA' så var mit afkast rent faktisk 16,12 % i 2023! En dramatisk forskel, og det burde selvsagt have udløst en højere udbetaling for i år 2024.

Begrundelsen fra PFA er administrativt, der er ikke nogen lov eller noget om det. De skal have god tid til at informere kunderne på forkant, lyder det. Men så kunne man jo lave en efterregulering i januar, når man finder ud af hvad det reelle afkast har været for året. Det kan bankerne finde ud af på deres ratepensioner eksempelvis.

Opsummering

Som vist under indledende fakta, så har min ordning næsten samme værdi i dag, som da jeg startede udbetaling for snart 5 år siden = PFA udbetaler simpelthen for lidt.

Jeg vil anføre, at PFA bør som minimum beregne 6 % i prognoserente (udbetalingsrenten), da jeg som sagt er i markedsrisiko/100 % aktier.

Min forventede restlevetid bør sættes til 20 år, og/eller låses fast. Depotværdi: ca. 2.300.000 på nuværende tidspunkt. Så kan man sætte det hele ind i en finansiel beregning: Det vil give ca. 200.000 kr. om året, eller ca. 16.700 kr. pr. måned."

I brev af 12/3 2024 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Klager blev via sin ansættelse hos ... omfattet af virksomhedens obligatoriske pensionsforsikringsordning hos Bankpension, der med virkning fra 1. oktober 2016 fusionerede med PFA Pension. Herefter har Klagers pensionsordning været hos PFA.

Pensionsordningen består af police ...90, og Klager startede sine udbetalinger på hhv. livsvarig livspension og ratepension den 1. juli 2019. I det følgende betragtes alene Klagers livsvarige livspension, da klagen alene vedrører denne del.

Der er tale om en livsvarig livspension med tilknyttet arverente. Hvis kunden dør inden den 1. juli 2034, fortsætter udbetalingen til de efterladte til denne dato. Livspensionen er en ugaranteret markedsrentepensionsordning i PFA Plus, som er PFA's markedsrenteprodukt.

For pensionsordningen gælder forsikringsbetingelser af 28. oktober 2022. Udskrift af forsikringsbetingelser er fremlagt som bilag 1.

Hvad handler tvisten om – parternes overordnede synspunkter?

Tvisten omhandler overordnet, om PFA er forpligtet til at anvende andre udbetalingsprincipper på Klagers ordning.

Klager gør gældende, at PFA har sammensat sine udbetalingsprincipper på en sådan måde, at Klager aldrig får udbetalt sine opsparede penge inklusive det afkast, som ordningen måtte have givet. I den forbindelse gør Klager nærmere gældende, at PFA burde hæve Klagers udbetalingsrente, sænke den forventede levealder for Klager og fastlåse denne, samt efterregulere Klagers ydelse, så det bliver det forrige kalenderårs samlede afkast, der ligger til grund for Klagers udbetaling i indværende år.

PFA gør gældende, at Klagers ydelse skal fastsættes efter de til enhver tid gældende udbetalingsprincipper, som PFA har anmeldt til Finanstilsynet.

PFA bemærker, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for så vidt angår, om pensionsselskabernes tekniske grundlag er rimeligt og betryggende over for kunderne.

Sagsfremstilling

Klager kontaktede PFA i starten af januar 2022 og gjorde PFA opmærksom på, at han med den daværende udbetalingsrente på 2,2 % mente, at hans valg om at investere i højrisiko ville bevirke, at hans depot ville generere et afkast, der udgjorde mere, end han ville få udbetalt. PFA medgav, at Klagers investeringsprofil kunne bevirke, at den daværende udbetalingsrente ikke passede til Klager og tilbød Klager at hæve udbetalingsrenten til 4,5 % med virkning fra 1. januar 2023. Klager accepterede denne ændring den 8. september 2022.

Klager kontaktede herefter PFA den 31. december 2023 efter at have modtaget udbetalingsbrev for 2024, da han mente, at udbetalingen burde være større. Klagers brev er fremlagt som bilag 2.

PFA besvarede Klager den 5. januar 2024, og efter lidt korrespondance mellem PFA og Klager blev Klagers henvendelse videresendt til nærmere besvarelse hos en Klageansvarlig. Beskedtråden for perioden 31. december 2023 til 23. januar 2024 er fremlagt som bilag 3.

Klager indbragte herefter spørgsmålet for Ankenævnet.

Begrundelse for PFA's 'afgørelse'

Det følger af de gældende forsikringsvilkår punkt 1.9, at PFA årligt fastsætter Klagers udbetaling på baggrund af de principper, som er anmeldt til Finanstilsynet.

PFA bemærker, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for så vidt angår, om pensionsselskabernes tekniske grundlag er rimeligt og betryggende over for kunderne.

Beregningen af årets udbetaling følger herefter reglerne i det af PFA til Finanstilsynet anmeldte tekniske grundlag. Reglerne har til hensigt at give et forventet udbetalingsforløb, der er jævnt i nominelle kroner.

De væsentligste forhold heri er:

- Dødeligheden, som afspejler den forventede fremtidige dødelighed – og dermed restlevetid – for forsikrede i PFA.
- Udbetalingsrenten, som afspejler den fremtidige forventede forrentning. I det konkrete tilfælde er udbetalingsrenten af lovgivningsmæssige årsager fastsat relativt lavt, hvorfor udbetalingsforløbet forventeligt vil være stigende i nominelle kroner.

PFA's dødelighedsgrundlag

Dødelighedsgrundlaget for PFA Plus er ugaranteret og reguleres hvert år i takt med erfaringerne i PFA's bestand af forsikrede og i overensstemmelse med PFA's levetidsopgørelser, der foretages ud fra Finanstilsynets levetidsbenchmark. Det skal bemærkes, at de forsikrede i PFA overvejende er funktionærer, som har en lavere dødelighed (og derfor længere levealder) end hele befolkningen i erhverv, som ATP repræsenterer.

Dødeligheden bestemmes hvert år som forventningen til næste års dødelighed ud fra observationer i PFA's bestand af forsikrede. Dødeligheden er historisk gennemgående faldet (og levealderen steget), og dette må forventes at fortsætte i de kommende år. Derfor fastsættes dødeligheden for følgende år ved at korrigere næste års dødelighed med de dødelighedsforbedringer, Finanstilsynet har fastlagt i sit levetidsbenchmark.

I den årlige beregning af udbetalingen, tages der naturligvis højde for Klagers aktuelle alder. En ...-årig forventes måske at have en restlevetid på ... år, dvs. leve til alder 89. Men det betyder ikke, at en 89-årig forventes at have en restlevetid på 0 år.

Udbetalingsrente

Det følger af punkt 1.9 i de gældende forsikringsbetingelser, at

'Udbetalingsprincipperne indeholder forudsætninger om afkast i form af en udbetalingsrente, som kan afhænge af den valgte investering og af, om der er tilvalgt udbetalingsssikring i PFA Investorer, investeringsprofil A eller B.'

For så vidt angår udbetalingsrenten for Klagers ordning, så er den grundet Klagers valg af investering på nuværende tidspunkt sat til den højeste udbetalingsrente, som PFA tilbyder, hvilket er 0,1585 %-point under den i henhold til pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 2 maksimalt tilladte.

PFA kan af administrative årsager kun håndtere et begrænset antal udbetalingsrenter.

Afkastperiode for regulering af pensionsydelse

PFA beregner hvert år primo november det kommende års pensionsydelse på baggrund af poli-cens status pr. 1. november. Af hensyn til muligheden for at kommunikere det kommende års månedlige ydelse til kunderne i god tid inden årsskiftet, er det ikke muligt at vente med beregningen til årets udgang. Det betyder således, at reguleringen af pensionsydelsen pr. 1.1.2024 er bestemt af afkastet i perioden 1.11.2022 - 31.10.2023. I denne periode har afkastet af Klagers livs-

pensionsopsparing været ca. 6 % før pensionsafkastskat og dermed ca. 5,1 % efter pensionsafkastskat. Reguleringen af ydelsen kan som tommelfingerregel vurderes at være periodens afkast efter pensionsafkastskat med fradrag af det forudsatte afkast (udbetalingsrenten), dvs. $5,1\% - 4,5\% = 0,6\%$.

Når reguleringen i det konkrete tilfælde er lidt mindre, 0,4 %, skyldes det, at en række andre forhold også påvirker beregningen, såsom pensionsafkastskat ved negativt afkast og ændring i dødeligheden.

Ovenstående periodisering bevirker, som i denne situation, at afkastet i perioden fra 1. november til 31. december ikke medregnes i ydelsen for det kommende år, men først i året efter.

Dette gælder uanset, om afkaster er positivt eller negativt. Som illustration kan det bemærkes, at der ved beregningen af Klagers ydelse for 2022 ikke blev medregnet et negativt afkast på 96.985 kr. for perioden 1. november 2021 til 31. december 2021, hvilket derfor indgik ved beregningen af ydelsen for 2023, og at der ved beregningen af Klagers ydelse for 2023 ikke blev medregnet et positivt afkast på 6.518 for perioden 1. november 2022 til 31. december 2022.

Ved beregningen af Klagers ydelse i 2024 er der et positivt afkast på 232.873 kr. som ikke er medregnet, og som først vil blive det, når Klagers ydelse for 2025 skal beregnes.

Den beskrevne metode til årligt at fastlægge næste kalenderårs udbetalinger er i overensstemmelse med de gældende forsikringsbetingelser punkt 1.9, hvoraf følgende fremgår:

'hvert år beregnes der en ny månedlig ydelse for det efterfølgende kalenderår på baggrund af opsparingen og de gældende udbetalingsprincipper.'

PFA er således forpligtet til at beregne næste års ydelse hvert år, men ikke nødvendigvis på baggrund af afkastet det seneste kalenderår.

Overlevelsesevinst

Livspensioner er generelt kendetegnet ved, at der løbende – ud over afkastet – tilskrives en såkaldt overlevelsesevinst, som netop modsvarer risikoen for, at kunden 'dør fra opsparingen'. Det er denne løbende overlevelsesevinst, der sikrer, at opsparingen bliver ved med at være stor nok til, at udbetalingen kan bevares livsvarigt, i forventning på samme niveau, uanset hvor længe den enkelte kunde lever. Det er således ikke korrekt, at kunden aldrig vil kunne 'vinde' over selskabet. De kunder, der lever længere, end selskabet ved pensionsudbetalingsbegyndelse forudsatte, 'vinder' over selskabet. De satser, der anvendes til tilskrivning af overlevelsesevinst, følger de aktuelle dødeligheder og anmeldes ligeledes til Finanstilsynet.

Prognose

Til illustration af, at ovenstående også gælder for Klager, fremlægges som bilag 4 en prognose for Klagers udbetalingsforløb. Heraf fremgår det, at Klagers ordning var 2.369.513 kr. ved udbetalingsstart, og at Klager har fået udbetalt dette beløb, når han er 75 år, altså i løbet af ... – se markeringen i bilag 4.

Da denne hurtige beregning ikke er retvisende grundet manglende tilskrivning af forrentningen af depotet, er der ligeledes i bilag 4 regnet på situationen, hvor depotet er placeret på en bankliggende konto med en rentetilskrivning på 6 % før PAL-skat, og 5,08 % efter PAL-skat. Udbetalin-

Ankenævnet for Forsikring

7.

101230

gerne trækkes ligeledes fra denne konto, hvorefter kontoen vil gå i 0 i løbet af ..., når Klager er 84 år – se markeringen i bilag 4.

PFA fastholder på baggrund af ovenstående, at PFA ikke er forpligtet til at anvende andre udbetalingsprincipper på Klagers ordning."

Klageren har i brev af 18/3 2024 til nævnet bl.a. bemærket:

"Nedenstående skal ses i sammenhæng med og uddybning af, og fortsættelse af, mit oprindelige klageindlæg. Hav derfor det oprindelige klageindlæg in mente.

Opsparing og bevis for, at der udbetales for lidt.

Min opsparing i livrente på udvalgte datoer:

31.12.2018:	2.240.476
31.12.2019:	2.329.621
31.12.2020:	2.257.257
31.12.2021:	2.455.689
31.12.2022:	2.021.756
31.12.2023:	2.189.818
18.03.2024:	2.311.726

Som det tydeligt fremgår, så har min livrente, generelt og ca., samme værdi som for ca. 5 år siden, hvor jeg startede udbetaling (01.07.2019 startede jeg udbetaling)

Så på trods af, at jeg nu snart har fået 5 års udbetalinger, har livrenten ca. samme værdi! Hvis PFA's principper omkring udbetaling fortsætter – ja, så vil jeg aldrig få min opsparing og afkast heraf, gennem årtier, ud, før jeg dør.

Levealder

Da jeg startede udbetaling i 2019, fik jeg information om, at min forventede resterende levealder ville være ca. 20-22/23 år, i det niveau. Nu er der gået 5 år – og det er iflg. PFA stadig det samme niveau! Altså vel at mærke ud fra min nuværende levealder? – som er ... år snart. Nu regner PFA så med at jeg bliver ca. 89 år.

Så PFA forhøjer min levealder i *samme takt* som jeg bliver 1 år ældre. Er det lovligt? Dvs. når de opdager (og det gør de jo af gode grunde), at nu bliver jeg 70-75-80 osv. så forhøjer de levealderen tilsvarende. Så skulle jeg f.eks. blive 87, – ja, så regner de med at jeg nok bliver 107 år.

Betydning? – ja, det betyder jo, at jo længere tid en sum penge skal udbetales over – Jo lavere bliver udbetalingerne = igen: så vil jeg aldrig få min opsparing og afkast heraf, gennem årtier, ud, før jeg dør.

Jeg skal igen henvise til mit oprindelige klage indlæg.

Udbetalingsrente og faktisk afkast

Som sagt startede jeg udbetaling pr. 01.07.2019. I flere år lå *udbetalingsrenten* nede på 2, 2,2, 2½ %, og lign. Efter jeg i de forgangne år har foreholdt PFA dette flere gange, så lykkedes det mig, efter lange forhandlinger, med virkning fra 2023, at få sat min udbetalingsrente op til 4,5% – stadig langt fra det reelle afkast på min ordning.

Min ordning er som nævnt i markedsrente/risiko med 100 % placering i aktier.

Ifølge 'Rådet for afkastforventninger', som bl.a. pensionsselskaber *skal* følge, forventes det langsigtede afkast på den type investeringer at give i niveauet 7-9 % i årligt afkast. Dobbelt tjek selv, på rådets hjemmeside hierarki! Altså stadig milevidt fra den udbetalingsrente jeg har fået særligt 'bevilget'.

Som jeg tidligere har forstået på PFA, så benytter de et slags 'one-size-fits-all' princip omkring deres udbetalingsrente. Dvs. at uanset om en kunde (som jeg) er i markedsrente miljøet, og med 100 % aktier, ja, så benytter man samme udbetalingsrente principper som dem der vælger en såkaldt forsigtig strategi. Det finder jeg meget forkert (er det lovligt?). Hvis man investerer med større risiko, skal man selvfølgelig have en højere forventningsrente (udbetalingsrente) som stemmer med det afkast 'Rådet for afkastforventninger' stiller i udsigt. Så må man acceptere at det kan gå den anden vej, hvis forventningerne ikke holder stik med det virkelige afkast – men ikke før.

Prognose og PFA's medsendte bilag 4

Her sammenholder man hvad værdien var pr. 01.07.2019. Og akkumulerer så udbetalingerne år for år, og når frem til at så livrenten er 'opbrugt' når jeg er 75 år?? Men det er jo fejlagtigt, da jeg jo ikke kun får min stamkapital udbetalt, men jo også afkastet.

Jeg kan godt se der er en ekstra tabel, hvor man så forsøger at tage højde for en forrentningsfaktor. Jeg mener ikke den er retvisende.

Min finansielle retvisende beregning er:

Jeg vil anføre, at PFA bør som minimum beregne 6 % i prognoserente (udbetalingsrenten), da jeg som sagt er i markedsrisiko/100 % aktier. 'Rådet for afkastforventninger' sætter endda afkastet for min type investering til 7-9 %!

Min forventede restlevetid bør sættes til 20 år, og/eller låses fast. Depotværdi: ca. 2.300.000 på nuværende tidspunkt.

Så kan man sætte det hele ind i en finansiell beregning: Det vil give ca. 200.000 kr. om året, eller ca. 16.700 kr. pr. måned."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Klageren har i brev af 31/12 2023 til selskabet bl.a. anført:

"Jeg har lige fået mit årlige udbetalingsbrev, for næste år: 2024. Den udviser en månedlig udbetaling på 12.652 – næsten præcis det samme som i 2023: 12.605. Men den er alt for lav.

Her er nogle fakta:

- Jeg har opnået en forrentning på 16,11 % i 2023. Det er fordi jeg er i markedsrente og har valgt 100 % aktier. Og det bliver jeg ved med.
- Min livrente har lige nu en værdi på ca. 2,2 millioner kroner. Den har været under udbetaling siden 01.07.2019.

Ankenævnet for Forsikring

9.

101230

- Og på trods af 4-5 års udbetalinger fra ordningen, så er værdien slet ikke faldet i samme takt = I udbetaler for lidt.
- I bliver ved med at køre med for lav udbetalings beregningsrente *) og bliver også ved med at skrue den forventede levealder op.

Når pensionsselskaber og pengeinstitutter beregner pensionsprognoser og afkastforventninger til kunderne, så anvender de beregningsforudsætninger fra Rådet for Afkastforventninger. Rådet er som bekendt nedsat af Forsikring & Pension og Finans Danmark.

Ifølge Rådet regner man, for aktier, med mellemlang/lang tidshorisont med et afkast på i niveauet 6-7% årligt, minimum.

Jeg skal derfor bede jer om, at anvende disse prognose satser på min ordning, når i skal beregne udbetalingerne. I vil også selv kunne se, at jeg over tid rent faktisk har opnået dette afkast i gennemsnit.

Det næste er levealder. Alle danskeres fælles pensionskasse, ATP har en beregningsmodel for levealder. Den bør I absolut benytte. Jeg er nu ... år. Ifølge ATP kan jeg forvente at blive 86 år. = ca. ... års restlevetid. (ifølge ATP, er levetidsalderen rent faktisk faldet de seneste 2 år)

Opsummeret:

Min nuværende værdi af den livsvarige pension: 2,189 millioner kr.

Udbetalings/Beregningsrente, lad os bare sige 6,5% (det giver aktier langsigtet. Og det er også det jeg har opnået, minimum)

Restlevetid: 20 år.

Sæt det hele ind i en finansiell beregningsmaskine: så giver det 198.665 kr. årligt, eller 16.555 kr. månedligt! Jeg skal derfor bede Jer rette min årlige udbetaling til hurtigst muligt.

*) NB NB!: Jeg har vendt dette flere gange med Jer, i de forgangne år. I har i årevis kørt med udbetalings beregningsrenter på prognosemæssigt 2-3%, hvilket jo er alt for lavt, når man ligger i markedsrente ordning og i aktier. Hvis I går tilbage i korrespondancen på mig, her i beskeder i Mit PFA, så vil I kunne se, at jeg har fået bevilget, af jeres direktion (!) tidligere, en udbetalingsberegningssrente på 4,5 %. Det var en aftale der blev lavet via ..., Juridisk afdeling hos jer, i 2022. Selv den er jo imidlertid for lav."

Af mail af 19/1 2024 fra selskabet til klageren fremgår bl.a.:

"PFA's dødelighedsgrundlag

Dødelighedsgrundlaget ved PFA Pension Plus er ikke garanteret, og reguleres hvert år i takt med erfaringerne i PFA's bestand af forsikrede. Her er det værd at bemærke, at de forsikrede i PFA overvejende er funktionærer, som har en lavere dødelighed (og derfor længere levealder) end hele befolkningen i erhverv, som ATP repræsenterer.

Udbetalingsrente

I henhold til Pensionsbeskatningsloven § 2, stk. 2

'Ved beregningen af ydelserne kan der dog maksimalt benyttes en rente svarende til det langsigtede afkast af obligationer, der fremgår af de til Finanstilsynet senest meddelte samfundsforudsætninger for pensionsfremskrivninger, plus 2 procentpoint og herfra fradraget

produktet af det nævnte afkast inklusive procenttillægget og skattesatsen ifølge pensionsafkastbeskatningslovens § 2.'

er den maksimale udbetalingsrente i 2024 (og foregående år) $(3,5 \% + 2 \%) \cdot (100 \% - 15,3 \%) = 4,6585 \%$.

PFA kan af administrative årsager kun håndtere et begrænset antal udbetalingsrenter. Den højeste er 4,50 %, som ligger meget tæt på det aktuelt maksimalt tilladte.

Afkastperiode for regulering af pensionsydelse

PFA beregner næste års pensionsydelse på baggrund af policens status pr. 1. november. Det er ikke muligt at anvende policens status ved årets udgang, da næste års pensionsydelse skal kommunikeres til kunderne i passende tid før årsskiftet. Det betyder således, at reguleringen af pensionsydelsen pr. 1.1.2024 er bestemt af afkastet i perioden 1.11.2022 - 31.10.2023. I denne periode har afkastet af din livspension været ca. 6 %. Reguleringen af ydelsen kan som tommelfingerregel vurderes at være periodens afkast med fradrag af det forudsatte afkast (udbetalingsrenten), dvs. $6 \% - 4,5 \% = 1,5 \%$. Når det i dit tilfælde er lidt mindre, skyldes det at en række andre forhold også påvirker beregningen, såsom pensionsafkastskat og ændring i dødeligheden.

Vi har derfor ikke mulighed for at regulere din årlige udbetaling på baggrund af det af dig fremsendte dokument."

Klageren har den 22/1 2024 til selskabet bl.a. bemærket:

"For det første: Som du ved, så har jeg valgt at være placeret i høj risikofonden (=100 % aktier). Derfor kan det ikke nytte at jeg bliver sat i samme bås, som dem der har valgt obligationsplaceringer. Min risiko er højere (og dermed højere langsigtet afkast), I må ikke sætte alle i samme bås. Jeg har i de seneste 5 år i gns. bevisligt opnået højere afkast i gennemsnit end obligationer.

For det andet: Hvilken restlevetid regner du med jeg konkret har? 20, 25 år eller hvad det kan ikke være rigtigt at I skruer den op hvert år. Iflg. ATP har levealderen faktisk vist faldende tendens de sidste pr år!

For det tredje: Teknikalitet forklaringen med afkast i en bestemt periode på året? (1.11.2022 - 31.10.2023) – nej, det går virkelig ikke ... Faktum er, at jeg i 2023 har fået 16 % i afkast på min ordning! Så kan I jo bare lave en regulering i januar 2024, når I kan se hvad det reelle afkast har været. Det kan f.eks. bankerne gøre, hvis man har en ratepension i en bank.

For det fjerde: Hvilken konkret udbetalingsrente anvender I lige nu på min ordning? – er det de 4,5 % eller hvad. Iflg. 'rådet for afkastforudsætninger', som I skal følge, giver globale aktier forventet 6-7 % i afkast i gns.

For det femte: Du kan selv gennemgå historikken på min ordning siden jeg startede udbetaling, i 2019. På trods af 4-5 års udbetalinger, så har jeg 'brugt' meget væsentlig mindre af min livrente-saldo end forventet. Jeg kommer aldrig i nærheden af at få udbetalt min livrente opsparing i PFA før jeg dør, hvis det fortsætter på denne måde."

I mail af 23/1 2024 fra selskabet til klageren hedder det bl.a.:

"Vi har allerede taget højde for dit argument om, at du ligger i højere risiko og placeret dig øverst i rentespændet. Vi har differentierede udbetalingsrenter, og du har den højeste med 4,5 %.

For så vidt angår din forventede restlevetid som ...-årig, så er denne ca. 21,8 år på nuværende tidspunkt. Udviklingen af restlevetider hos ATP lægges ikke til grund hos PFA, da vores kunder typisk lever længere, som jeg tidligere har beskrevet."

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

"1.9 Fastsættelse af ydelse ved løbende udbetalinger

Når den forsikrede ønsker at starte en løbende udbetaling af livspension og/eller ratepension, fastsættes den månedlige ydelse på baggrund af den forventede opsparing på det tidspunkt, hvor udbetalingen skal påbegyndes, og de til enhver tid gældende udbetalingsprincipper, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet.

Ydelsen gælder som udgangspunkt i det pågældende kalenderår, og hvert år beregnes der en ny månedlig ydelse for det efterfølgende kalenderår på baggrund af opsparingen og de gældende udbetalingsprincipper. PFA Pension har dog ret til uden varsel at beregne en ny månedlig ydelse i løbet af et kalenderår for den resterende del af kalenderåret.

Udbetalingsprincipperne indeholder forudsætninger om afkast i form af en udbetalingsrente, som kan afhænge af den valgte investering og af, om der er tilvalgt udbetalingssikring i PFA Investorer, investeringsprofil A eller B. Udbetalingsprincipperne kan endvidere indeholde forudsætninger om omkostninger og andre faktorer.

Ved fastsættelsen af ydelsen for livspension anvendes endvidere de til enhver tid anmeldte forudsætninger om levetider."

Af pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 2, fremgår bl.a.:

"Stk. 2. Ved lige store løbende ydelser forstås, at beregningsgrundlaget ved påbegyndelsen af udbetalingen forventes at medføre lige store ydelser over hele ordningens udbetalingsperiode. Ved beregningen af ydelserne kan der dog maksimalt benyttes en rente svarende til det langsigtede afkast af obligationer, der fremgår af de til Finanstilsynet senest meddelte samfundsforudsætninger for pensionsfremskrivninger, plus 2 procentpoint og herfra fradraget produktet af det nævnte afkast inklusive procenttillægget og skattesatsen ifølge pensionsafkastbeskatningslovens § 2. Ved genberegning af ydelserne i udbetalingsperioden kan der maksimalt benyttes en rente som nævnt i 2. pkt. opgjort på tidspunktet for genberegningen af ydelserne, jf. dog 4. pkt. Sættes udbetalingen af en livsvarig alderspension helt eller delvis i bero, kan der ved genberegning af ydelserne altid benyttes den rente, der er anvendt ved beregningen af ydelserne umiddelbart før berostillelsen. For ordninger med ret til rentebonus kan grundlagsrenten anvendes i stedet for den maksimale rente som nævnt i 2. pkt., hvis grundlagsrenten overstiger den maksimale rente. For ordninger, der er tilknyttet investeringsfonde, jf. lov om forsikringsvirksomhed, bilag 2, III, kan ydelserne vælges beregnet efter principperne i § 11 A, stk. 2."

Nævnet udtaler:

Klageren har livrente i markedsrente, hvor han har investering i 100 % aktier. Udbetalingen fra livrenten begyndte 1/7 2019. Selskabet har efter aftale med klageren pr. 1/1 2023 hævet udbetalingsrenten fra 2,2 % til 4,5 %. Udbetalingsrenten er udtryk for det forventede fremtidige afkast, der indgår ved beregningen af livrenteydelserne.

Klageren er utilfreds med størrelsen på sine livrenteydelser. Klageren har anført, at han nu har fået udbetalinger i 5 år, men at opsparingen er nærmest den samme, som da udbetalingerne begyndte. Selskabet har fastsat ydelserne så lavt, at han aldrig får hele opsparingen med afkast udbetalt. Selskabet bliver ved med at justere hans forventede levealder op år for år. Selskabet forventer nu, at han bliver 88-89 år, mens ATP til sammenligning kun regner med en levealder på 86 år. Selskabet bør låse hans forventede levealder fast. Endvidere har selskabet fastsat udbetalingsrenten for livrenteydelserne til kun 4,5 %, selvom det forventede afkast på aktier er væsentligt højere, jf. Rådet for Afkastforventninger. Dermed bliver ydelserne kunstigt lave. Selskabet bør anvende en udbetalingsrente på mindst 6 %, når investeringen ligger 100 % i aktier. Klageren har anført, at selskabet – ved beregningen af livrenteydelserne – bør tage hele afkastet fra det forudgående kalenderår i betragtning og ikke kun afkastet frem til 1/11.

Selskabet har anført, at klagerens ydelser skal fastsættes efter de til enhver tid gældende udbetalingsprincipper, som selskabet har anmeldt til Finanstilsynet. Selskabet har anført, at dødelighedsgrundlaget ikke er garanteret, og at dette hvert år korrigeres i overensstemmelse med selskabets levetidsopgørelser, der foretages ud fra Finanstilsynets levetidsbenchmarks. Selskabet har anført, at klagerens livrenteydelser beregnes med en udbetalingsrente på 4,5 %, hvilket er den højeste, som selskabet tilbyder, og denne rente er 0,1585 %-point under det maksimalt tilladte, jf. pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 2. Selskabet kan af administrative årsager kun håndtere et begrænset antal udbetalingsrenter. Selskabet har anført, at livrenteydelserne for det kommende år fastsættes primo november, så det er muligt at kommunikere de nye ydelser ud til kunderne i god tid før årsskiftet. Ydelserne reguleres derfor på baggrund af afkastet fra

Ankenævnet for Forsikring

13.

101230

1/11 til 31/10, og afkast i november og december får først betydning for det efterfølgende års ydelser.

Det fremgår af forsikringsbetingelsernes punkt 1.9, at "Når den forsikrede ønsker at starte en løbende udbetaling af livspension og/eller ratepension, fastsættes den månedlige ydelse på baggrund af den forventede opsparing på det tidspunkt, hvor udbetalingen skal påbegyndes, og de til enhver tid gældende udbetalingsprincipper, som PFA Pension har anmeldt til Finanstilsynet. Ydelsen gælder som udgangspunkt i det pågældende kalenderår, og hvert år beregnes der en ny månedlig ydelse for det efterfølgende kalenderår på baggrund af opsparingen og de gældende udbetalingsprincipper. PFA Pension har dog ret til uden varsel at beregne en ny månedlig ydelse i løbet af et kalenderår for den resterende del af kalenderåret. Udbetalingsprincipperne indeholder forudsætninger om afkast i form af en udbetalingsrente, som kan afhænge af den valgte investering og af, om der er tilvalgt udbetalingssikring i PFA Investorer, investeringsprofil A eller B. Udbetalingsprincipperne kan endvidere indeholde forudsætninger om omkostninger og andre faktorer. Ved fastsættelsen af ydelsen for livspension anvendes endvidere de til enhver tid anmeldte forudsætninger om levetider."

Efter en gennemgang af sagen finder nævnet, at der ikke er grundlag for at kritisere selskabets fastsættelse af klagerens livrenteydelser.

Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der ikke er grundlag for at antage, at selskabet har opgjort ydelserne i strid med forsikringsbetingelserne og selskabets tekniske grundlag. Nævnet bemærker, at Finanstilsynet er tilsynsmyndighed for pensionsselskaberne. Finanstilsynet fører tilsyn med, om selskabernes tekniske grundlag – herunder principperne for anvendelse af levetidsforudsætninger og beregning af livrenteydelser – er rimeligt og betryggende for kunderne. Hvis klageren mener, at selskabet anvender så lange levetider, at kunderne aldrig når at få udbetalt deres opsparing, vil klageren kunne rette henvendelse herom til Finanstilsynet. Nævnet gør dog opmærksom på, at selskabet har oplyst, at "Dødelighedsgrundlaget for PFA Plus er ugaranteret og reguleres hvert år i takt med erfaringerne i PFA's bestand af forsikrede og i overensstemmelse med PFA's levetidsopgørelser, der foretages ud fra Finanstilsynets levetidsbench-

Ankenævnet for Forsikring

14.

101230

mark. Det skal bemærkes, at de forsikrede i PFA overvejende er funktionærer, som har en lavere dødelighed (og derfor længere levealder) end hele befolkningen i erhverv, som ATP repræsenterer".

Nævnet har videre lagt vægt på, at pensionsbeskatningslovens § 2, stk. 2, er til hinder for, at selskabet for tiden kan anvende en højere udbetalingsrente end 4,6585 %. Nævnet har ikke grundlag for at pålægge selskabet at beregne klagerens ydelser med en marginalt højere udbetalingsrente.

Nævnet har også lagt vægt på, at selskabets fastsættelse af livrenteydelserne for et kommende kalenderår tager udgangspunkt i opsparingen pr. 1/11, hvilket forekommer sagligt begrundet i hensynet til, at kunderne kan gives et varsel om størrelsen på deres livrenteydelser, før disse træder i kraft ved årsskiftet.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Peter Thønnings